

แผนบริหารความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561

คณะเทคโนโลยีการเกษตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มติการประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ครั้งที่ 4/2560 วันที่ 30 พฤศจิกายน 2560

มติการประชุมกรรมการประจำคณะ ครั้งที่ 1/2561 วันที่ 23 มกราคม 2561

สารบัญ

ขั้นตอนการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	3
บทที่ 1 แนวคิดการบริหารความเสี่ยง	4
1.1 ความหมายและคำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยง	4
1.2 กรอบการบริหารความเสี่ยง	4
1.3 กระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร	7
บทที่ 2 แผนบริหารความเสี่ยง	25
แผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	26
ภาคผนวก	

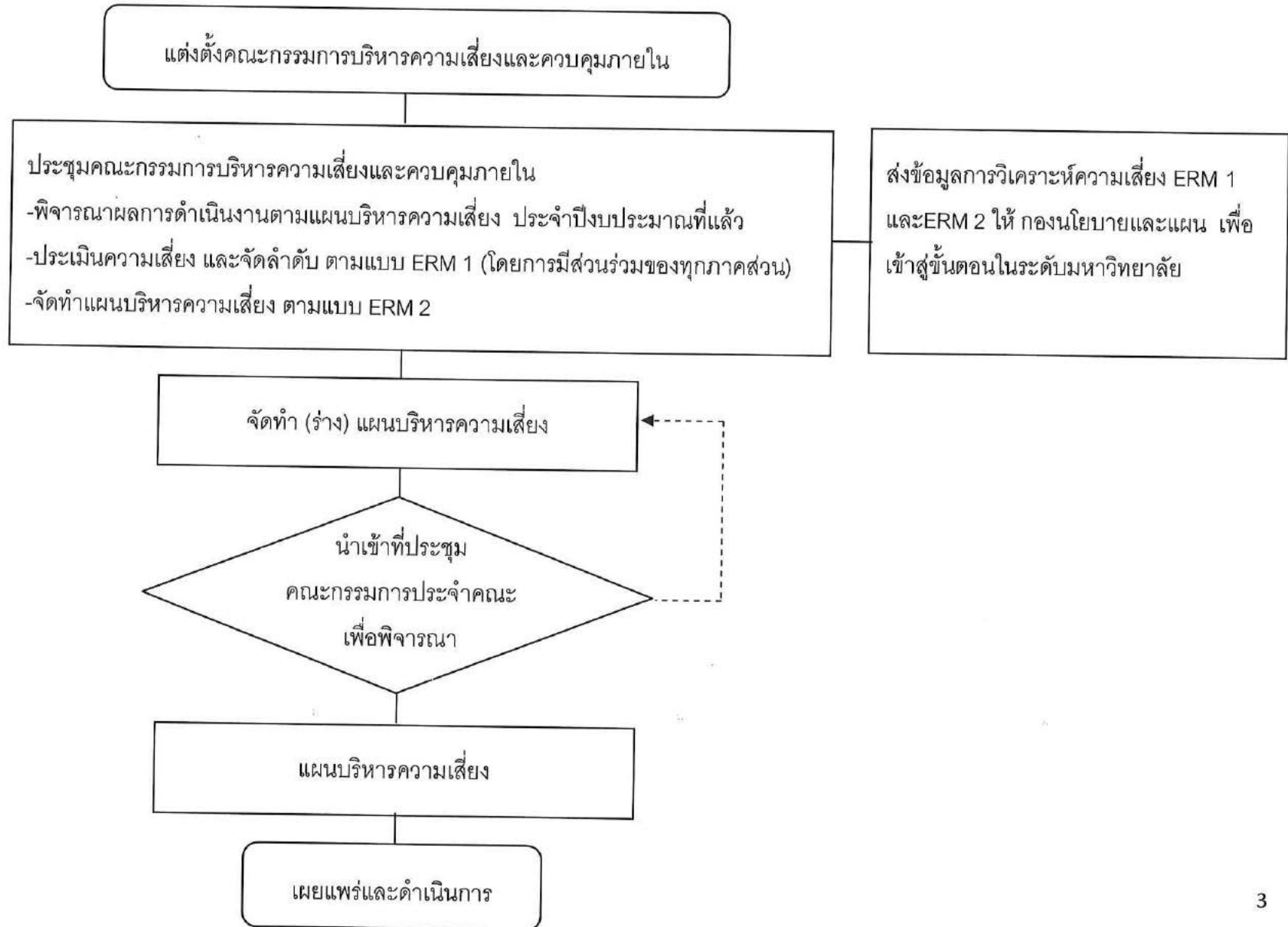
คำนำ

คณะเทคโนโลยีการเกษตร จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อควบคุมการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ โดยดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการประเมินความเสี่ยงโดยวิเคราะห์และระบุปัจจัยเสี่ยง ทั้งความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายใน และภายนอก ซึ่งการประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย การดำเนินงานตามพันธกิจ ได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การบริหารจัดการ การประกันคุณภาพ การเงินและพัสดุ ตลอดจนสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานของบุคลากร

ภายในแผนบริหารความเสี่ยง ได้กำหนดวิธีจัดการความเสี่ยง ระยะเวลาดำเนินการ และผู้รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน ซึ่งคณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนบริหารความเสี่ยงเล่มนี้ จะช่วยให้การดำเนินงานและการบริหารจัดการตามพันธกิจของคณะเทคโนโลยีการเกษตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน
คณะเทคโนโลยีการเกษตร
พฤศจิกายน 2560

ขั้นตอนการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง คณะเทคโนโลยีการเกษตร

บทที่ 1

แนวคิดการบริหารความเสี่ยง

1.1 ความหมายและคำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ ที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน หรือส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง การบริหารจัดการความเสี่ยงให้ลดลงหรือหมดไป หรืออยู่ในระดับที่ยอมรับได้

1.2 กรอบการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร (Enterprise Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่บุคลากรทั่วทั้งองค์กรได้มีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ และคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ หรือความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น รวมทั้งการระบุแนวทางในการจัดการกับความเสี่ยงดังกล่าว ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมหรือยอมรับได้ เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุในวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ตามกรอบวิสัยทัศน์ และพันธกิจขององค์กร

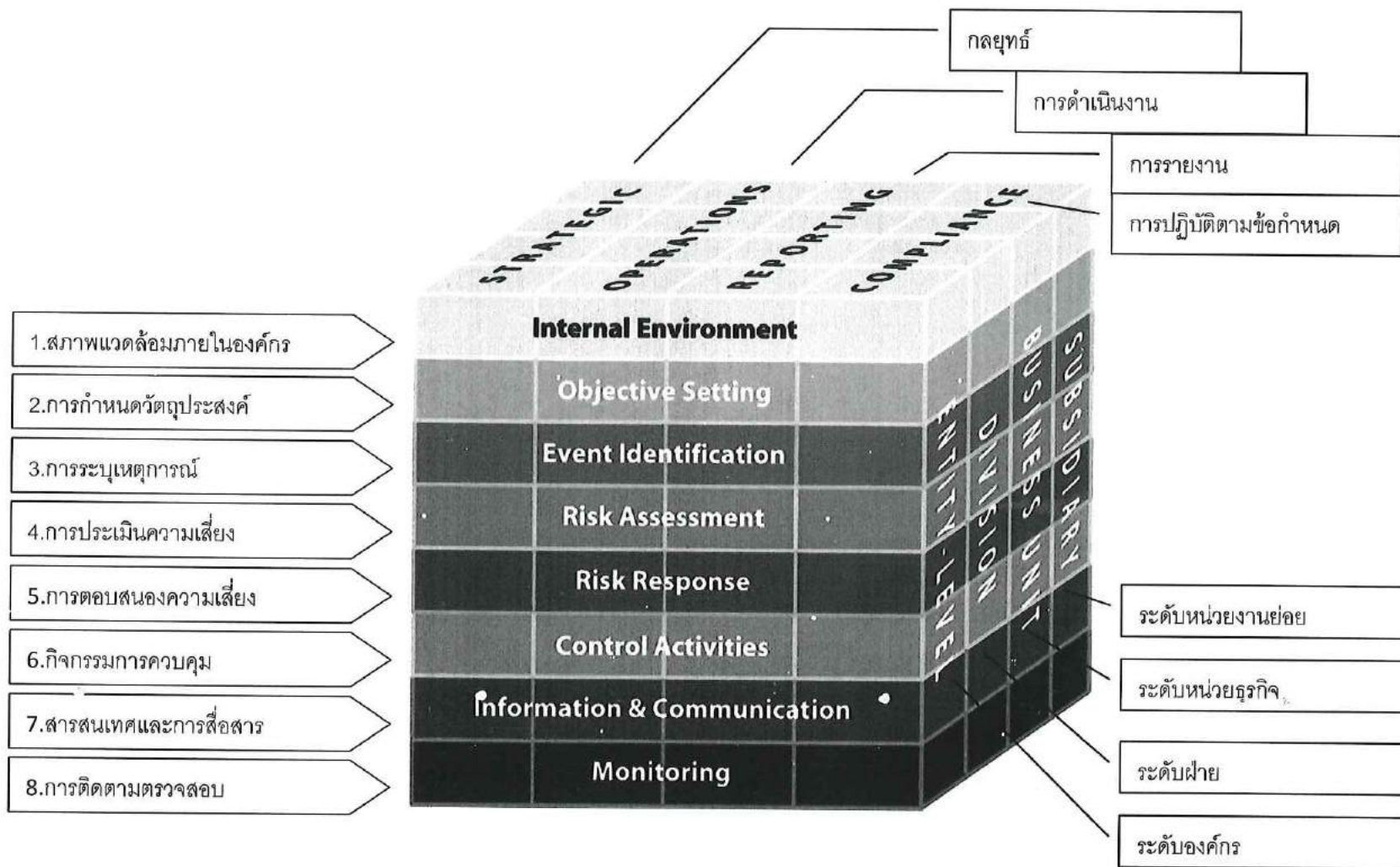
กรอบการบริหารความเสี่ยงที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางและเป็นหลักปฏิบัติที่เป็นสากล คือ กรอบการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) หรือ COSO-ERM ซึ่งประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ดังนี้

1) สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment) สภาพแวดล้อมขององค์กรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ในการกำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายของผู้บริหาร แนวทางการปฏิบัติงานบุคลากร กระบวนการทำงาน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ เป็นต้น

2) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) ขององค์กรต้องพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงให้มีความสอดคล้องกับกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อวางเป้าหมายในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม

ERM Framework

3) *การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)* เป็นการรวบรวมเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับหน่วยงาน ทั้งในส่วนของปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร และเมื่อเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อองค์กรไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย เช่น นโยบายบริหารงาน บุคลากร การปฏิบัติงาน การเงิน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ กฎหมาย ระบบบัญชี ภาษีอากร ทั้งนี้เพื่อความเข้าใจต่อเหตุการณ์และสถานการณ์นั้น เพื่อให้ผู้บริหารสามารถพิจารณา กำหนดแนวทางและนโยบายในการจัดการกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

4) *การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)* การประเมินความเสี่ยงเป็นการจำแนกและพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงที่มีอยู่ โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ทั้งจากปัจจัยความเสี่ยงภายนอกและปัจจัยความเสี่ยงภายในองค์กร

5) *การตอบสนองต่อความเสี่ยง (Risk Response)* เป็นการดำเนินการหลังจากระบุความเสี่ยงและประเมินระดับของความเสี่ยงแล้ว โดยจะต้องตอบสนองความเสี่ยงเพื่อลดความสูญเสียหรือผลกระทบให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ด้วยวิธีจัดการควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสมที่สุดและคุ้มค่ากับการลงทุน

6) *กิจกรรมควบคุม (Control Activities)* การกำหนดกิจกรรมและการปฏิบัติต่างๆ เพื่อช่วยลดความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร เช่น การกำหนดกระบวนการปฏิบัติงานในการจัดการความเสี่ยงให้กับบุคลากรภายในองค์กร เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจว่าจะสามารถจัดการกับความเสี่ยงนั้นได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

7) *สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)* องค์กรจะต้องมีระบบสารสนเทศ และการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปพิจารณาดำเนินการบริหารความเสี่ยงต่อไปตามกรอบและขั้นตอนการปฏิบัติที่องค์กรกำหนด

8) *การติดตามประเมินผล (Monitoring)* องค์กรจะต้องมีการติดตามผล เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินการว่ามีความเหมาะสมและสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

1.3 กระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร

กระบวนการบริหารความเสี่ยงตามกรอบการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) หรือ COSO-ERM สามารถแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดวัตถุประสงค์ เป็นขั้นตอนที่ผู้ใช้งานจะต้องบันทึกกิจกรรมหลักของแผนงานหรือโครงการของหน่วยงาน และระบุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน ระบุประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่สนับสนุน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร ได้แก่

- 1) **วัตถุประสงค์ด้านกลยุทธ์ (Strategic Objectives)** เป็นวัตถุประสงค์ในระดับสูง ซึ่งเชื่อมโยงและ สนับสนุนภารกิจขององค์กร โดยองค์กรกำหนด วัตถุประสงค์ด้านกลยุทธ์เพื่อแสวงหาทางเลือกหรือ วิธีการในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2) **วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติงาน (Operations Objectives)** เป็นวัตถุประสงค์ในระดับของการ ปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 3) **วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน (Reporting Objectives)** เป็นวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นการจัดทำรายงาน ทั้งรายงานทางการเงิน (Financial reporting) และรายงานที่ไม่ใช่ทางการเงิน (Non-financial reporting) ซึ่งนำเสนอต่อผู้ใช้ทั้งภายในและภายนอกให้มีความน่าเชื่อถือ โดยมีข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และทันเวลา เพื่อสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม
- 4) **วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Objectives)** เป็นวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้น การปฏิบัติตามกฎหมาย หรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การบ่งชี้ความเสี่ยง เป็นการค้นหาความเสี่ยง บัญชีเสี่ยง และประเภทของความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมที่บันทึกไว้ โดยพิจารณาจากบัญชีต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนด มาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง แหล่งที่มาของบัญชีต่างๆ ได้แก่

- **บัญชีภายในองค์กร:** วัตถุประสงค์ขององค์กร นโยบายและกลยุทธ์ การดำเนินงาน กระบวนการทำงาน สภาพแวดล้อมการทำงาน ประสิทธิภาพการทำงาน โครงสร้างองค์กรและระบบการบริหารงาน การเงิน วัฒนธรรมขององค์กร สภาพทางภูมิศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องภายในองค์กร เป็นต้น
- **บัญชีภายนอกองค์กร:** นโยบายของรัฐบาล สภาพการเงินและเศรษฐกิจ การดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กฎระเบียบภายนอกองค์กร สภาพสังคม การเมือง สิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ เป็นต้น

การระบุบัญชีเสี่ยงจะเริ่มต้นที่เป้าประสงค์หรือวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยการมองบัญชีเสี่ยงไม่จำเป็นต้องมาก แต่ต้องมีเรื่องการบริหารและการควบคุมในการรองรับปัญหาที่ตีพอ ทั้งนี้ การจัดประเภทความเสี่ยงองค์กร จะแบ่งประเภทตามกรอบการบริหารความเสี่ยง ได้แก่

- 1) **ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)** ความเสี่ยงอันเกิดจากการที่องค์กรไม่สามารถบรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์กรอันเนื่องมาจากขาดกลยุทธ์ที่เหมาะสมหรือสภาพการแข่งขันที่เปลี่ยนแปลง
- 2) **ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risk)** ความเสี่ยงอันเกิดจากการดำเนินงานภายในองค์กร ซึ่งเป็นผลมาจากบุคลากร กระบวนการทำงาน โครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงการทุจริตภายใน องค์กร
- 3) **ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)** ความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดผลกระทบทางการเงินต่อองค์กร
- 4) **ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk)** ความเสี่ยงอันเกิดจากการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ โดยครอบคลุมถึงกฎระเบียบของทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกที่กำกับดูแลองค์กร

การบ่งชี้ความเสี่ยงสามารถศึกษาได้จากสถิติของความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น การสำรวจในปัจจุบัน หรือคาดว่าอาจจะเกิดขึ้นในอนาคต การรวบรวมข้อมูลเพื่อบ่งชี้เหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงจะเป็นการรวบรวมข้อมูล ทั้งแบบ Top-down คือ การระดมความคิดเห็นผู้บริหารของหน่วยงานเพื่อระบุความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ขององค์กร และแบบ Bottom-up คือ การระดมความคิดเห็นของบุคลากร เพื่อระบุความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ทั้งจากผู้บริหารและบุคลากร รวบรวมเป็นรายการความเสี่ยงองค์กร (Risk register) และประเมินความเสี่ยงนั้นๆ ในขั้นตอนต่อไป

ตัวอย่างความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยง	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	
		ภายใน	ภายนอก
1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)	1.1 ความเสี่ยงด้านโครงสร้างองค์กร (Organizational Structure Risk)	-ระบุขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบไม่ชัดเจน	-การวางโครงสร้างองค์กร ไม่เหมาะสม
	1.2 ความเสี่ยงด้านการวางกลยุทธ์ (Operational Strategic Risk)	-การวางกลยุทธ์ผิดพลาดไม่เหมาะสมกับการพัฒนาขององค์กร -กิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกลยุทธ์ -กลยุทธ์ไม่มีความชัดเจน เข้าใจไม่ตรงกันไม่สามารถนำสู่การปฏิบัติได้	-สภาพแวดล้อมภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการเงิน การคลัง สถานการณ์การเมือง ภาวะเศรษฐกิจ สังคม คู่แข่ง กฎหมาย เทคโนโลยี

ประเภทความเสี่ยง	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	
		ภายใน	ภายนอก
2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risk)	2.1 ความเสี่ยงด้านบุคลากร (People Risk)	<ul style="list-style-type: none"> ● ความด้อยศักยภาพของบุคลากร - ขาดความรู้ความชำนาญในงานที่รับผิดชอบ - ขาดความสามารถในการทำงานเป็นทีม - ละเลยไม่ให้ความสำคัญกับลูกค้า / ผู้รับบริการ - การขาดการทำงานแบบมืออาชีพ - การขาดความสามารถในการวิเคราะห์หรือใช้ พิจารณาญาณในการตัดสินใจ - การตีความข้อมูลที่ใช้ในการปฏิบัติงานผิดพลาด 	
		<ul style="list-style-type: none"> ● การทุจริต - การทุจริตหรือกระทำผิดจรรยาบรรณ - การใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนเพื่อประโยชน์ส่วนตัว 	
		<ul style="list-style-type: none"> ● ความผิดพลาดของบุคลากร - ความผิดพลาดของบุคลากรในการปฏิบัติงาน โดยมิได้มีเจตนาจะกระทำผิดหรือทุจริต - ความประมาท เลินเล่อ หรือไม่รอบคอบ 	

ประเภทความเสี่ยง	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	
		ภายใน	ภายนอก
		<ul style="list-style-type: none"> ● การบริหารจัดการบุคลากร - การบริหารบุคลากรไม่เหมาะสม เช่น การมีมากไปหรือ น้อยไป - ด้อยประสิทธิภาพในการสรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ - มอบหมายงานไม่ตรงความสามารถ - ขาดการพัฒนาให้บุคลากรมีความเชี่ยวชาญหรือเพิ่มขีดความสามารถ - ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และลดการสูญเสียบุคลากรที่มีความสามารถ หรือบุคลากรในตำแหน่งที่สำคัญ - การประเมินผลงานไม่ยุติธรรม 	

ประเภทความเสี่ยง	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	
		ภายใน	ภายนอก
		<ul style="list-style-type: none"> ● การบริหารทรัพยากรขององค์กร - อุปกรณ์ไม่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน - ขาดเครื่องมือ/สิ่งอำนวยความสะดวก - เครื่องมือ อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อความจำเป็นในการปฏิบัติงาน 	<ul style="list-style-type: none"> ● การบริหารทรัพยากรขององค์กร - ขาดเครื่องมือ/สิ่งอำนวยความสะดวก - เครื่องมือ อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อความจำเป็นในการปฏิบัติงาน - โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีไม่เหมาะสมกับงานหรือล้าสมัย
	2.2 ความเสี่ยงด้านกระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Process Risk)	<ul style="list-style-type: none"> ● ความบกพร่องของการบริหารองค์กรที่ได้คุณภาพ - ความบกพร่องของการวางแผนเพื่อการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการ (Plan Do Check Act) - ความผิดพลาดในการกำหนด แผนงานและโครงการต่าง ๆ ของ องค์กรในการก้าวสู่วิสัยทัศน์ที่กำหนด - ไม่มีวิธีการ / ขั้นตอนการทำงาน หรือ มีแต่บกพร่อง ทำให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ - การรายงานผลต่าง ๆ ไม่ถูกต้อง ขาดการติดตามที่ดี 	

ประเภทความเสี่ยง	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	
		ภายใน	ภายนอก
		<ul style="list-style-type: none"> ● ผลิตภัณฑ์และบริการ -การออกแบบ/พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการไม่สอดคล้องวิสัยทัศน์ และความต้องการของลูกค้า เช่น หลักสูตรการเรียนการสอน บริการวิชาการ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ผลิตภัณฑ์และบริการ -ความนิยมหรือพฤติกรรมของผู้รับบริการหรือลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไป
		<ul style="list-style-type: none"> ● การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ ของผู้กำกับ -การวางแผนการดำเนินงานไม่สอดคล้องกับกฎระเบียบที่มีอยู่ -ความเสี่ยงจากการตีความข้อกฎหมาย ที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจขององค์กร ● การสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ -การเข้าใจไม่ตรงกันในการสื่อข้อความทำให้เกิดความผิดพลาด -การสื่อสารที่ไม่ทั่วถึงทุกฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง -การขาดการประสานงาน/ร่วมมือที่ดีระหว่างฝ่ายงาน -ข้อมูลที่เผยแพร่ภายนอกองค์กรไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้องกันก่อให้เกิดความไม่น่าเชื่อถือ โดยเฉพาะกรณีที่มีการนำข้อมูลไปใช้อ้างอิง 	

ประเภทความเสี่ยง	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	
		ภายใน	ภายนอก
		<ul style="list-style-type: none"> ● ระบบงานมาตรฐานและการควบคุมที่ดี - มาตรฐาน / คู่มือ / รายละเอียดในการปฏิบัติงาน - ขาดระบบการตรวจสอบ / การควบคุม / การรักษา <p>ความปลอดภัยที่ดีหรือมีแต่ไม่เพียงพอ</p>	
	2.3 ความเสี่ยงด้านการใช้เทคโนโลยี (Technology Risk)	<ul style="list-style-type: none"> ● การรักษาความปลอดภัยตามมาตรฐานที่ดี - การขาดระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์ ตลอดจนการสำรองข้อมูล หรือมีแต่ด้อยประสิทธิภาพ - การขาดมาตรการควบคุมและตรวจสอบระบบอย่างสม่ำเสมอ - การขาดแผนสำรองฉุกเฉิน ● ความบกพร่องของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ - ความผิดพลาด/ไม่สมบูรณ์ของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ ● ความบกพร่องของระบบการสื่อสาร - การขัดข้องของระบบการสื่อสาร เช่น Computer Network , โทรศัพท์ , โทรสาร 	<ul style="list-style-type: none"> ● ความบกพร่องของระบบการสื่อสาร - การขัดข้องของระบบการสื่อสาร เช่น Computer Network , โทรศัพท์ , โทรสาร ● ระบบงานมีข้อผิดพลาดหรือล้มเหลว - ความผิดพลาด/ความสูญเสียของระบบเนื่องจากข้อผิดพลาด ภัยธรรมชาติ - ปัญหาด้านเทคนิค กระแสไฟฟ้าขัดข้อง - ระบบสูญเสียความสามารถบางส่วน/ทั้งหมด จากการทำลายของไวรัสคอมพิวเตอร์

ประเภทความเสี่ยง	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	
		ภายใน	ภายนอก
		<ul style="list-style-type: none"> • สารสนเทศที่ใช้ในการบริหารและปฏิบัติงานไม่น่าเชื่อถือ -ข้อมูลสำหรับการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ ไม่สมบูรณ์ ไม่ถูกต้อง -ระบบข้อมูลไม่ถูกต้อง ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้งานได้ -การมีหลายระบบที่แสดงข้อมูลในลักษณะเดียวกัน แต่แสดงข้อมูลไม่สอดคล้อง/ไม่ตรงกัน 	
	2.4 ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภายนอก (External Risk)		<ul style="list-style-type: none"> -ความไม่แน่นอนของนโยบายของรัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -การสูญเสียที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินหรือรายได้อันเนื่องมาจากอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่ไม่คาดคิด เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม แผ่นดินไหว -ความเสียหายจากการที่คู่ค้าหรือคู่สัญญาขององค์กรไม่สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงหรือปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้กับองค์กรได้

ประเภทความเสี่ยง	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	
		ภายใน	ภายนอก
			<ul style="list-style-type: none"> - ความเสียหายจากการที่ลูกค้าหรือคู่สัญญาขององค์กร ใช้องค์กรเป็นเครื่องมือในการฟอกเงินและกระทำความผิดกฎหมาย - การขาดแผนรองรับเหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ - ไม่มีการทำประกันภัย ในธุรกรรมใด ๆ ที่มีความเสี่ยง
3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)	3.1 ความเสี่ยงด้านภาวะตลาด (Market Risk)		<ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย - การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ - ความผันผวนราคาหลักทรัพย์
	3.2 ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk)		<ul style="list-style-type: none"> - คู่สัญญาไม่สามารถทำตามข้อตกลงที่ได้ทำไว้กับองค์กรได้ เนื่องจากขาดความสามารถทางการเงิน

ประเภทความเสี่ยง	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	
		ภายใน	ภายนอก
	3.3 ความเสี่ยงจากสภาพคล่อง (Liquidity Risk)	-ไม่สามารถเปลี่ยนทรัพย์สินเป็นเงินสดได้ในเวลาที่เหมาะสม -ขาดความสามารถในการจัดหาเงินทุน	
	3.4 ความเสี่ยงด้านงบประมาณ (Budgeting Risk)	-เบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด -ใช้งบประมาณไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ไม่ตรงกับรายการใช้จ่าย -การใช้งบประมาณฟุ่มเฟือย เกินความจำเป็น -ประเมินค่าใช้จ่ายไว้ต่ำกว่าที่ควรเป็น -ขาดความสามารถในการจัดหารายได้	-การเปลี่ยนแปลงของราคาวัสดุ อุปกรณ์ -ข้อจำกัดทางกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่กระทบต่อความสามารถในการบริหารเงิน
4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ นโยบาย (Compliance Risk)	การปฏิบัติตามกฎหมาย / ระเบียบ	-การดำเนินงานไม่เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ -บุคลากรไม่ยอมรับกฎระเบียบใหม่	-กฎ ระเบียบที่มีอยู่ไม่เอื้อต่อการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเสี่ยง เป็นการประเมินระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อองค์กร โดยพิจารณาจากโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยง และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และประเมินระดับของความเสี่ยง โดยการประมวลผลค่าระดับของโอกาส และระดับความรุนแรงของผลกระทบตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้ทั้ง 2 ด้าน ดังนี้

1) โอกาสที่จะเกิด (Likelihood : L) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงซึ่งจำเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 1 หมายถึง ความเสี่ยงนั้นมีโอกาสการเกิดน้อยมาก

ระดับ 2 หมายถึง ความเสี่ยงนั้นมีโอกาสการเกิดน้อย

ระดับ 3 หมายถึง ความเสี่ยงนั้นมีโอกาสการเกิดปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง ความเสี่ยงนั้นมีโอกาสการเกิดสูง

ระดับ 5 หมายถึง ความเสี่ยงนั้นมีโอกาสการเกิดสูงมาก

โดยแบ่งโอกาสที่จะเกิด (Likelihood : L) เป็นเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

ตารางที่ 1 โอกาสที่จะเกิด (Likelihood : L) เป็นเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (เชิงปริมาณ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	1 เดือนต่อครั้ง หรือ มากกว่า
4	สูง	1-6 เดือนต่อครั้งแต่ไม่เกิน 5 ครั้ง
3	ปานกลาง	1 ปีต่อครั้ง
2	น้อย	2-3 ปีต่อครั้ง
1	น้อยมาก	5 ปี ต่อครั้ง

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (เชิงคุณภาพ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสในการเกิดเกือบทุกครั้ง
4	สูง	มีโอกาสในการเกิดค่อนข้างสูงหรือบ่อยๆ
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดบางครั้ง
2	น้อย	อาจมีโอกาสดังแต่่นานๆ ครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสดังแต่่นานๆ ครั้ง

2) ผลกระทบ (Impact : I) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง จำแนกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 1 หมายถึง ผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรมีน้อยมาก

ระดับ 2 หมายถึง ผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรมีน้อย

ระดับ 3 หมายถึง ผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรมีปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง ผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรมีสูง

ระดับ 5 หมายถึง ผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรมีสูงมาก

โดยแบ่งผลกระทบ (Impact : I) เป็นเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลกระทบ (Impact : I) เป็นเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (เชิงปริมาณ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	> 10 ล้านบาท
4	สูง	> 2.5 แสนบาท-10 ล้านบาท
3	ปานกลาง	> 50,000 – 2.5 แสนบาท
2	น้อย	> 10,000 – 50,000 บาท
1	น้อยมาก	ไม่เกิน 10,000 บาท

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (เชิงคุณภาพ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างมหันต์ / มีการบาดเจ็บถึงชีวิต / เกิดความล่าช้าของโครงการ มากกว่า 6 เดือน
4	สูง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก / มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นพักงาน / เกิดความล่าช้าของโครงการ มากกว่า 4.5 – 6 เดือน
3	ปานกลาง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก / มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน เกิดความล่าช้าของโครงการ มากกว่า 3 - 4.5 เดือน
2	น้อย	มีการสูญเสียทรัพย์สินพอสมควร / มีการบาดเจ็บรุนแรง / เกิดความล่าช้าของโครงการ มากกว่า 1.5 – 3 เดือน
1	น้อยมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย / ไม่มีการบาดเจ็บรุนแรง / เกิดความล่าช้าของโครงการ ไม่เกิน 1.5 เดือน

3) *ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk : D)* หมายถึง แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับ โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละ สาเหตุ (โอกาส X ผลกระทบ)

ระดับความเสี่ยง = ระดับโอกาส x ระดับผลกระทบของความเสี่ยง
หรือ $D = L \times I$

ระดับความเสี่ยงแบ่งตามความสำคัญเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนน	ความหมาย
สูงมาก	20-25	ความเสี่ยงที่ต้องกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด ซึ่งจะต้องบริหารความเสี่ยงทันที
สูง	10-16	ความเสี่ยงที่ต้องกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด ซึ่งจะต้องบริหารความเสี่ยงทันที
ปานกลาง	4-9	ความเสี่ยงที่ต้องเฝ้าระวัง ซึ่งจะต้องบริหารความเสี่ยงโดยให้ความสนใจเฝ้าระวัง
ต่ำ	1-3	ความเสี่ยงที่ใช้วิธีควบคุมปกติ ไม่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม

แผนภูมิความเสี่ยง

ระดับผลกระทบ (Consequent)	5	5 ปานกลาง	10 สูง	15 สูง	20 สูงมาก	25 สูงมาก
	4	4 ปานกลาง	8 ปานกลาง	12 สูง	16 สูง	20 สูงมาก
	3	3 ต่ำ	6 ปานกลาง	9 ปานกลาง	12 สูง	15 สูง
	2	2 ต่ำ	4 ปานกลาง	6 ปานกลาง	8 ปานกลาง	10 สูง
	1	1 ต่ำ	2 ต่ำ	3 ต่ำ	4 ปานกลาง	5 ปานกลาง
		1	2	3	4	5
		โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)				

การประเมินความเสี่ยงจำเป็นต้องมีการประเมินอย่างน้อย 2 ครั้งในแต่ละรอบของการบริหารความเสี่ยง คือ ก่อนจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และหลังจากสิ้นสุดการดำเนินการกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยง เพื่อให้สามารถทราบถึงผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการกิจกรรมการจัดการความเสี่ยงต่างๆ โดยอาจเพิ่ม ความถี่การประเมินให้มากขึ้นระหว่างรอบได้ ทั้งนี้เพื่อใช้ผลการประเมินเปรียบเทียบ และปรับปรุงกลยุทธ์/ มาตรการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 การจัดการความเสี่ยง

● กลยุทธ์การจัดการความเสี่ยง

การจัดการความเสี่ยง คือ เป็นขั้นตอนในการระบุวิธีการจัดการความเสี่ยง คือ การหลีกเลี่ยง การควบคุม การยอมรับ และการถ่ายโอน โดยเลือกวิธีการที่เหมาะสมที่สุด เพื่อกำหนดแผน และผู้รับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยง สำหรับกิจกรรมนั้นๆ

แนวคิดการจัดการความเสี่ยง

แนวคิด 4 T	วิธีการจัดการความเสี่ยง
Take (การยอมรับความเสี่ยง)	เป็นการยอมรับให้ความเสี่ยงสามารถเกิดขึ้นได้ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่สามารถ ยอมรับได้ โดยไม่มีมาตรการหรือกลยุทธ์ใดๆ ในการควบคุม ซึ่งอาจเนื่องมาจาก ความเสี่ยงนั้นอยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำมาก หรือไม่มีวิธีการใดๆ ในปัจจุบันที่จะควบคุม หรือวิธีการที่จะนำมาใช้มีต้นทุนสูงเมื่อเทียบกับความเสียหายที่อาจ เกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น ไม่คุ้มค่าต่อการดำเนินการ
Treat risk (การควบคุมความเสี่ยง)	เป็นการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อควบคุมโอกาสที่อาจเกิดขึ้นหรือขนาดของ ผลกระทบจากความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่กำหนด ซึ่งเป็นระดับที่สามารถยอมรับ ได้ เช่น การจัดซื้ออุปกรณ์เพื่อป้องกันอันตรายจากการทำงาน หรือการ จัดหา อุปกรณ์เพิ่มเติมจากเดิม การปรับปรุงแก้ไขกระบวนการ การจัดทำแผนฉุกเฉิน และการจัดทำมาตรฐาน ความปลอดภัย เป็นต้น
Transfer risk (การถ่ายโอนความเสี่ยง)	เป็นวิธีการร่วมหรือแบ่งความรับผิดชอบให้กับผู้อื่นในการจัดการความเสี่ยง เช่น การทำประกันภัย และการจ้าง บุคคลภายนอกที่มีความสามารถหรือความชำนาญ การในเรื่องต่างๆ เหล่านั้นดำเนินการแทน (Outsource) เป็นต้น
Terminate risk (การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง)	กรณีที่ไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงได้ อาจใช้วิธีการเปลี่ยนวัตถุประสงค์ การหยุด ดำเนินกิจการ/ระงับ/ยกเลิก หรือการไม่ดำเนินการกิจกรรมนั้นๆ เลย เช่น การลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ มีงบประมาณโครงการสูง อาจมีการ ประเมิน ความเสี่ยงก่อนเริ่มโครงการ ซึ่งหากมีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดปัญหาตามมา ทั้งด้านการเงินและด้านอื่นๆ ก็จะไม่ดำเนินการ เป็นต้น

● การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง เป็นการรวบรวมข้อมูลวิธีการและกิจกรรมการจัดการความเสี่ยงต่างๆ มาพิจารณาในภาพรวม โดยแผนบริหารความเสี่ยงมีองค์ประกอบในลักษณะเดียวกับแผนปฏิบัติการ (Action plan) คือ มาตรการ/กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง กำหนดระยะเวลาดำเนินการของกิจกรรม และผู้รับผิดชอบ

เมื่อดำเนินการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเรียบร้อยแล้ว ต้องมีการสื่อสารให้บุคลากรทั้งหมดทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ รวมทั้งมีส่วนร่วมดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลสำเร็จตามที่ต้องการ

องค์กรต้องมีการดำเนินงานทั้งด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ซึ่งมีวัตถุประสงค์/เป้าหมายร่วมกันคือ ควบคุมและลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยการควบคุมภายในเป็นกระบวนการและมาตรการต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผลที่องค์กรได้กำหนดขึ้น ส่วนการบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ได้รับการออกแบบให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กร เพื่อสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ขั้นตอนที่ 5 การติดตามผลและการรายงาน

การดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงจะต้องมีการติดตามผลและการรายงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่ วิธีการจัดการความเสี่ยงใดที่มีประสิทธิภาพ ควรดำเนินการต่อ และวิธีการจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยน

การรายงานจะแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนหลัก ดังนี้

1. รายงานการควบคุมภายใน ที่ประกอบไปด้วยรายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบปย.1) และรายงานการประเมินผลและการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบ ปย.2) ตามมาตรฐานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
2. รายงานแผนบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน

ประโยชน์ของระบบ ERM

ระบบ ERM (Enterprise Risk Management) เป็นระบบที่ได้ถูกออกแบบมาเพื่อให้องค์กรที่นำไปใช้งานได้ประโยชน์ดังนี้

1. ระบบนี้สามารถเป็นเครื่องมือ เพื่อช่วยผู้บริหารในการประเมินความเสี่ยงพหุเหมาะสมของการควบคุม และทำให้มีการแก้ไขปัญหา ปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้งานของทั้งส่วนงานย่อย ฝ่ายงาน และสายการบังคับบัญชา บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ข้อมูลที่ได้รับจากระบบ เป็นข้อมูลรวมจากระดับปฏิบัติการที่มีอยู่ของหน่วยงานย่อยในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ค้นพบปัญหาที่เกิดขึ้นหรือมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น ก่อนที่จะเกิดความเสียหาย ทำให้หน่วยงานสามารถวางแผนเพื่อจัดการแก้ไขได้
3. การใช้งานระบบนี้ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับ แสดงความเห็น ข้อเสนอแนะ และร่วมกันกำจัดอุปสรรค และข้อขัดข้องต่างๆ
4. ขั้นตอนการทำงานของระบบ เป็นการนำเสนอแนวทางปฏิบัติตามกรอบของนโยบายองค์กร ทำให้พนักงานเข้าใจเป้าหมายขององค์กรที่ตนได้มีส่วนร่วม อีกทั้งช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีของการทำงาน และการรับผิดชอบร่วมกันต่อผลสำเร็จขององค์กร
5. ระบบมีแบบแผนขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจน ในการกำหนดเป้าหมายขององค์กร ตัวชี้วัดความสำเร็จ การวิเคราะห์งานเพื่อระบุความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง การควบคุมความเสี่ยง และการติดตามความเสี่ยง โดยสามารถนำรายละเอียดดังกล่าวมาสร้างเป็นรายงานต่างๆได้
6. จากการให้พนักงานมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล จะทำให้เกิดความเข้าใจ และการยอมรับจากผู้ปฏิบัติงานได้ดี มากกว่าการควบคุมสั่งการโดยผู้บริหารแต่ฝ่ายเดียว

บทที่ 2 แผนบริหารความเสี่ยง

หลักการและเหตุผล

คณะเทคโนโลยีการเกษตรได้ดำเนินการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง เพื่อควบคุมความเสี่ยงที่จะส่งผลให้การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีไม่บรรลุเป้าหมาย ให้เกิดความมั่นใจว่าการดำเนินงานต่างๆ จะบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ มีการสำรวจข้อมูลปัจจัยและสาเหตุที่จะให้การดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมายจากบุคลากรทุกตำแหน่ง ทุกหน้าที่ และดำเนินการวิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยง กำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยง และจัดทำเล่มแผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ 2560 โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน และส่งข้อมูลให้กองนโยบายและแผน เป็นข้อมูลเพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงระดับมหาวิทยาลัย

ความเสี่ยงตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ฉบับปีการศึกษา 2557 มุ่งเน้นให้คณะวิชาดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง ที่เป็นผลจากการวิเคราะห์และระบุปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอก หรือปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ เพื่อให้ส่งผลการดำเนินงานตามพันธกิจของคณะ และส่งผลให้ระดับความเสี่ยงลดลงจากเดิม รวมถึงบริหารจัดการความเสี่ยงระดับหลักสูตร ในด้านการบริหารอาจารย์ การจัดการความเสี่ยงด้านนักศึกษาด้วย ซึ่งการบริหารความเสี่ยงได้ ครอบคลุมทุกพันธกิจ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม และการบริหารจัดการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติราชการประจำปี บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้
2. เพื่อสร้างกรอบและแนวทางในการจัดการความเสี่ยง ให้แก่บุคลากรทุกตำแหน่ง ทุกระดับ

แผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง				การจัดการความเสี่ยง	กำหนดเวลาแล้วเสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ
	ยอมรับ	ลด/ควบคุม	ถ่ายโอน	หลีกเลี่ยง		
ความเสี่ยงด้าน ด้านการดำเนินงาน /การบริหารทรัพยากรขององค์กร						
1. กิจกรรม บำรุงรักษาหอเก็บน้ำ						
วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้สำหรับการเกษตร						
ไม่สามารถดูแลหอเก็บน้ำได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากหอเก็บน้ำมีความสูง แต่ไม่มีบันไดขึ้นไปดูแลรักษา (ปัจจัยภายใน)		✓			- ติดต่อช่างเพื่อประเมินราคา จัดทำบันได	ก.พ.61 /อ.นภาพร ผู้ช่วยคณบดี
2. กิจกรรม จัดหาครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์						
วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น						
การจัดการเรียนการสอนอาจไม่เต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากได้รับการจัดสรรงบประมาณจัดซื้อครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์จากทางมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอต่อความต้องการในการใช้งาน (ปัจจัยภายนอก)			✓		- จัดประชุมคณะกรรมการ เพื่อจัดทำความต้องการครุภัณฑ์	ก.ค.61 / อ.พรชัย รอง คณบดีฝ่ายวางแผน และพัฒนา

ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง				การจัดการความเสี่ยง	กำหนดเวลาแล้วเสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ
	ยอมรับ	ลด/ควบคุม	ถ่ายโอน	หลีกเลี่ยง		
3. กิจกรรม บริหารจัดการอาคารสถานที่						
วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพื่อรักษาความเรียบร้อยปลอดภัยของสถานที่						
อาจเกิดไฟไหม้ เนื่องจากมีอุปกรณ์ไฟฟ้า/อิเล็กทรอนิกส์ บางรายการชำรุด อาจก่อให้เกิดไฟฟ้าลัดวงจร (ปัจจัยภายใน)		✓			- ตรวจสอบซ่อมบำรุงอยู่เสมอ - มีแนวปฏิบัติการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	รายไตรมาส /ผศ.ดร. อัจฉรา คณบดี
ความเสี่ยงด้าน ด้านการดำเนินงาน /ขั้นตอนการปฏิบัติงาน						
4. กิจกรรม การปฏิบัติงานในช่วงกลางคืน						
วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์						
อาจเกิดเหตุร้ายยามวิกาล เนื่องจากขาดการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสม (ปัจจัยภายนอก)		✓			- กำชับบุคลากรให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ที่คณะตั้งไว้ - ขอให้มหาวิทยาลัย อนุเคราะห์ รปภ. ตรวจสอบรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวดกวดขัน	ม.ค.61 /ผศ.ดร.อัจฉรา คณบดี

ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง				การจัดการความเสี่ยง	กำหนดเวลาแล้วเสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ
	ยอมรับ	ลด/ควบคุม	ถ่ายโอน	หลีกเลี่ยง		
5. กิจกรรม การตรวจสอบพัสดุ วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพื่อให้ทราบสภาพการใช้งานของครุภัณฑ์						
ครุภัณฑ์ ใช้งานไม่ได้ เนื่องจากชำรุด (ปัจจัยภายใน)		✓			- กำกับติดตามการตรวจสอบครุภัณฑ์ให้เป็นปัจจุบัน	ก.ค.61 /ผศ.ดร.อัจฉรา คณบดี

ภาคผนวก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะเทคโนโลยีการเกษตร

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๓๐/๐๕๐

วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง แจ้งมติการประชุมคณะกรรมการประจำคณะเทคโนโลยีการเกษตร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน คณบดี

ตามที่คณะเทคโนโลยีการเกษตร ได้มีการประชุมคณะกรรมการประจำคณะเทคโนโลยีการเกษตร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ ห้องประชุมชัยพฤกษ์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร ซึ่งคณะกรรมการประจำคณะ ได้มีการพิจารณา ดังนี้

วาระที่ ๕.๔ แผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

อาจารย์พรชัย เทสิทองวารีย์ นำเสนอแผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

ความเสี่ยงด้าน การดำเนินงาน/การบริหารทรัพยากรขององค์กร

๑. กิจกรรม บำรุงรักษาหม้อเก็บน้ำ

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้สำหรับการเกษตร

ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง ไม่สามารถดูแลหม้อเก็บน้ำได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากหม้อเก็บน้ำมีความสูง แต่มีบันไดขึ้นไปดูแลรักษา (ปัจจัยภายใน)

วิธีการจัดการความเสี่ยง โดยการลด/ควบคุม

การจัดการความเสี่ยง ติดต่อช่างเพื่อประเมินราคา จัดทำบันได

๒. กิจกรรม จัดหาความรู้ด้านวิทยาศาสตร์

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง การจัดการเรียนการสอนอาจไม่เต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากได้รับการจัดสรรงบประมาณจัดซื้อครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์จากทางมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอต่อความต้องการในการใช้งาน (ปัจจัยภายนอก)

วิธีการจัดการความเสี่ยง ถ่ายโอน

การจัดการความเสี่ยง จัดประชุมคณะกรรมการ เพื่อจัดทำความต้องการครุภัณฑ์

๓. กิจกรรม บริหารจัดการอาหารสถานที่

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพื่อรักษาความเรียบร้อยปลอดภัยของสถานที่

ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง อาจเกิดไฟฟ้าไหม้ เนื่องจากมีอุปกรณ์ไฟฟ้า/อิเล็กทรอนิกส์บางรายการชำรุด อาจก่อให้เกิดไฟฟ้าลัดวงจร (ปัจจัยภายใน)

การจัดการความเสี่ยง ตรวจสอบบำรุงอยู่เสมอ มีแนวปฏิบัติการใช้เครื่องมื่ออุปกรณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสม

ความเสียหายด้าน การดำเนินงาน/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๕. กิจกรรม การปฏิบัติงานในช่วงกลางคืน

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์

ความเสียหายและปัจจัยเสี่ยง อาจเกิดเหตุร้ายยามวิกาล ปล้น ฆ่า ซึ่งทรัพย์สิน อนามัย เนื่องจากขาดการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสม (ปัจจัยภายนอก)

การจัดทําความเสียหาย

- กำชับบุคลากรให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ
  - ขอให้มหาวิทยาลัย อนุเคราะห์ รพ.ตรวจตรารักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวดมากขึ้น
- ประเด็นเสนอ
- เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณา
- อนุมัติแผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
- โดยให้ปรับแก้ไขข้อความ ดังนี้

ความเสียหายและปัจจัยเสี่ยง อาจเกิดเหตุร้ายยามวิกาล ปล้น ฆ่า

ซึ่งทรัพย์สิน อนามัย เนื่องจากขาดการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสม (ปัจจัยภายนอก)

การจัดทําความเสียหาย

กำชับบุคลากรให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ที่คณะตั้งไว้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

สุวิทย์ นนทวิมล

(อาจารย์พรชัย เหลืองวารีย์)

เลขานุการคณะกรรมการ

คณะกรรมการประจำคณะเทคโนโลยีการเกษตร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะเทคโนโลยีการเกษตร

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๓๐/๐๕๐

วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง แจ้งมติการประชุมคณะกรรมการประจำคณะเทคโนโลยีการเกษตร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑
เรียน คณบดี

ตามที่คณะเทคโนโลยีการเกษตร ได้มีการประชุมคณะกรรมการประจำคณะเทคโนโลยีการเกษตร
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ ห้องประชุมชัยพฤกษ์
คณะเทคโนโลยีการเกษตร ซึ่งคณะกรรมการประจำคณะ ได้มีการพิจารณา ดังนี้

วาระที่ ๕๔ แผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

อาจารย์พรชัย เหลืองวารุ นำเสนอแผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

ความเสี่ยงด้าน การดำเนินงาน/การบริหารทรัพยากรขององค์กร

๑. กิจกรรม บำรุงรักษาหอเก็บน้ำ

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้สำหรับการเกษตร

ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง ไม่สามารถดูแลหอเก็บน้ำได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากหอเก็บน้ำมี
ความสูง แต่ไม่มีบันไดขึ้นไปดูแลรักษา (ปัจจัยภายใน)

วิธีการจัดการความเสี่ยง โดยการลด/ควบคุม

การจัดการความเสี่ยง ติดต่อช่างเพื่อประเมินราคา จัดทำบันได

๒. กิจกรรม จัดหาครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่ม
มากขึ้น

ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง การจัดการเรียนการสอนอาจไม่เต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากได้รับ
การอุดหนุนงบประมาณจัดซื้อครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์จากมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอต่อความต้องการในการใช้งาน
(ปัจจัยภายนอก)

วิธีการจัดการความเสี่ยง ถ้าย้อน

การจัดการความเสี่ยง จัดประชุมคณะกรรมการ เพื่อจัดทำความต้องการครุภัณฑ์

๓. กิจกรรม บริหารจัดการอาหารสถานที่

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพื่อรักษาความเรียบร้อยปลอดภัยของสถานที่

ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง อาจเกิดไฟไหม้ เนื่องจากมีอุปกรณ์ไฟฟ้า/อิเล็กทรอนิกส์บาง
รายการชำรุด อาจก่อให้เกิดไฟลัดวงจร (ปัจจัยภายใน)

การจัดการความเสี่ยง ตรวจสอบบำรุงอยู่เสมอ มีแนวปฏิบัติการใช้เครื่องมืออุปกรณ์
ต่างๆ อย่างเหมาะสม

ความเสียหายด้าน การดำเนินงาน/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๔. กิจกรรม การปฏิบัติงานในช่วงกลางคืน

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์

ความเสียหายและปัจจัยเสี่ยง อาจเกิดเหตุร้ายงามวิกล ปลิ้น ผ่า ซึ่งทรัพย์สิน ขโมย เนื่องจากขาดการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสม (ปัจจัยภายนอก)

การจัดวัดความเสียหาย

- กำชับบุคลากรให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ
  - ขอให้มหาวิทยาลัย อนุเคราะห์ รพ.ศ.ตรวจตรารักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวดมากขึ้น
- ประเด็นเสนอ เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณา
อนุมัติแผนบริหารจัดการความเสียหาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
โดยให้ปรับแก้ไขข้อความ ดังนี้

ความเสียหายและปัจจัยเสี่ยง อาจเกิดเหตุร้ายงามวิกล ปลิ้น ผ่า

ซึ่งทรัพย์สิน ขโมย เนื่องจากขาดการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสม (ปัจจัยภายนอก)

การจัดวัดความเสียหาย

กำชับบุคลากรให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ที่คณะตั้งไว้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

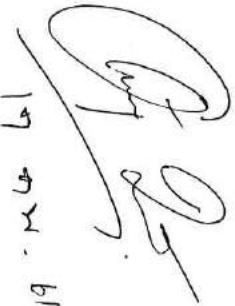
ณัฐชัย เมธังกร

(อาจารย์พรชัย เทลือองวารี)

เลขานุการคณะกรรมการ

คณะกรรมการประจำคณะเทคโนโลยีการเกษตร

ณัฐชัย

17 ก.พ. 61